

D E K R E T

z dnia 3 lutego 1947 r.

o rejestracji i umarzaniu niektórych dokumentów na okaziciela emitowanych przed dniem 1 września 1939 r.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. 1. Posiadacze dokumentów na okaziciela, emitowanych przed dniem 1 września 1939 r., a w dniu tym nieprzedawnionych, obowiązani są przedstawić je do rejestracji w ciągu dziesięciu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego dekretu.

2. Przepis ustępu poprzedzającego stosuje się także do dokumentów, które zostały umorzony przed dniem wejścia w życie niniejszego dekretu.

Art. 2. 1. Jeżeli dokumenty, określone w artykule poprzedzającym, zostały utracone w czasie od dnia 1 września 1939 r. do dnia 17 grudnia 1945 r., to rejestracja ich może mieć miejsce na podstawie zaświadczeń, wydanych przez instytucje kredytowe, związki samorządu terytorialnego i gospodarczego, zakłady ubezpieczeń społecznych, Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych oraz urzędy i wszelkiego rodzaju osoby prawne prawa publicznego, w których posiadaniu lub dzierżeniu dokumenty te znajdowały się w chwili ich utraty.

2. Zaświadczenie winno zawierać: imię i nazwisko lub nazwę osoby uprawnionej, jej adres oraz dokładne określenie dokumentów utraconych ze wskazaniem ich numerów.

Art. 3. 1. Rejestrację dokumentów przeprowadza instytucja, która je emitowała (wystawca).

2. Jeżeli wystawcą jest osoba prawna, nie mająca organu powołanego do prowadzenia jej spraw, sąd rejestrowy ostatniej siedziby wystawcy, a w braku takiego sądu w kraju sąd rejestrowy siedziby Sądu Najwyższego, na wniosek posiadacza dokumentu wyznaczy przedstawiciela wystawcy.

Art. 4. 1. Rejestrację dokumentów, będących w posiadaniu osób zamieszkałych za granicą, przeprowadzą polskie urzędy konsularne.

2. Określony w art. 1 ust. 1 termin rejestracji liczyć się będzie od dnia dokonania przez polski urząd konsularny ogłoszeń o rejestracji. Ogłoszenia winny być dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszego dekretu w sposób przyjęty w kraju, na który działalność urzędu się rozciąga.

Art. 5. 1. Organ przeprowadzający rejestrację ostempluje przedstawione dokumenty, umieszczając na nich wzmiankę o zarejestrowaniu, datę rejestracji i swój podpis oraz sporządzi protokół, który winien zawierać: imię i nazwisko lub nazwę, adres, narodowość i przynależność państwową posiadacza dokumentu lub zaświadczenia, jego oświadczenie, kiedy i od kogo dokument nabył, datę rejestracji oraz podpis zgłaszającego dokument do rejestracji i organu przeprowadzającego rejestrację.

2. Organ przeprowadzający rejestrację jest obowiązany prowadzić oddzielny wykaz dla każdego rodzaju dokumentów zarejestrowanych, zawierający dane podlegające zamieszczeniu w protokóle o zarejestrowaniu.

3. Wykazy, sporządzone przez urzędy konsularne, winny być niezwłocznie po zakończe-

niu rejestracji przesłane wystawcom dokumentów.

4. Nadzór nad należytym prowadzeniem rejestracji i wykazów sprawuje Minister Skarbu.

Art. 6. Dokumenty na okaziciela podlegające rejestracji, nie ostemplowane przed upływem terminu rejestracji, tracą moc prawną.

Art. 7. 1. Wzamian dokumentu zarejestrowanego na podstawie zaświadczenia (art. 2) wystawca obowiązany jest wydać osobie uprawnionej po upływie terminu rejestracji duplikat utraconego dokumentu lub świadectwo tymczasowe.

2. Jeżeli co do takiego dokumentu został zgłoszony wniosek o jego umorzenie, wydanie duplikatu lub świadectwa tymczasowego nastąpi po prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie i z uwzględnieniem jego wyniku.

Art. 8. Koszty rejestracji ponosi wystawca, a koszty wydania duplikatu lub świadectwa tymczasowego osoba uprawniona do otrzymania duplikatu.

Art. 9. 1. Kto w czasie od 1 września 1939 r. do dnia 17 grudnia 1945 r. utracił dokument na okaziciela wskutek zniszczenia, zagubienia lub bezprawnego zaboru, może, o ile dokument ten nie został na jego żądanie zarejestrowany na podstawie zaświadczenia (art. 2), złożyć w sądzie miejsca, w którym dokument podlegałby rejestracji, wniosek o umorzenie tego dokumentu.

2. Wniosek winien być złożony w terminie określonym do rejestracji.

3. We wniosku należy bliżej określić dokument mający ulec umorzeniu i wskazać jego numer oraz uprawdopodobnić fakt posiadania dokumentu i jego utraty.

Art. 10. 1. Wystawca lub wyznaczony przez sąd przedstawiciel (art. 3) obowiązany jest na podstawie doręczonych mu odpisów wniosków o umorzenie prowadzić wykaz dokumentów, zgłoszonych do umorzenia. Dla każdego rodzaju dokumentów winien być prowadzony oddzielny wykaz.

2. Po upływie terminu rejestracji wystawca lub jego przedstawiciel obowiązany jest przedstawić sądowi wykazy, określone w ustępie poprzedzającym, oraz wykazy dokumentów zarejestrowanych.

Art. 11. Do postępowania w sprawach z wniosków o umorzenie dokumentów stosuje się przepisy części ogólnej kodeksu postępowania niespornego, o ile przepisy poniższe nie stanowią inaczej.

Art. 12. 1. Jeżeli okaże się, że zgłoszono wniosek o umorzenie dokumentu zarejestrowanego, sąd wezwie dzierżyciela dokumentu lub osobę, która zgłosiła dokument do rejestracji

na podstawie zaświadczenia, do złożenia dokumentu lub zaświadczenia w terminie 14-dniowym. Termin powyższy może być przez sąd przedłużony.

2. W przypadku niezłożenia dokumentu lub zaświadczenia w terminie określonym sąd wyda postanowienie o umorzeniu dokumentu.

3. W razie złożenia dokumentu lub zaświadczenia sąd stosownie do okoliczności albo oddali wniosek o umorzenie dokumentu i zwróci dokument lub zaświadczenie dzierżycielowi, albo, uznając w braku sporu prawo wnioskodawcy do dokumentu, wyda mu dokument lub zaświadczenie z adnotacją o prawie wnioskodawcy do otrzymania duplikatu lub świadectwa tymczasowego i umorzy postępowanie w sprawie.

Art. 13. Jeżeli pomiędzy wnioskodawcą i dzierżycielem dokumentu lub zaświadczenia powstanie spór o prawo do dokumentu, sąd zawiesi postępowanie i odeśle ich na drogę postępowania spornego, zakreślając im termin do wytoczenia powództwa.

Art. 14. Jeżeli wniosek o umorzenie dotyczy dokumentu niezarejestrowanego, sąd orzeknie stosownie do ustalonych w toku postępowania okoliczności.

Art. 15. Po uprawomocnieniu się postanowienia o umorzeniu dokumentu wystawca wyda uprawnionemu za zwrotem kosztów sporządzenia duplikat dokumentu lub świadectwo tymczasowe.

Art. 16. Duplikat lub świadectwo tymczasowe, wydane po dniu wejścia w życie niniejszego dekretu, zastępują dokument na okaziciela ze wzmianką o rejestracji.

Art. 17. Od wniosku o umorzenie dokumentu, zażalenia i skargi kasacyjnej w sprawie z takiego wniosku pobiera się piątą część wpisu stosunkowego od wartości nominalnej dokumentu, nie mniej jednak niż 100 zł. Poza tym stosuje się odpowiednio przepisy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Art. 18. 1. Przepisów niniejszego dekretu nie stosuje się do:

- 1) dokumentów na okaziciela, emitowanych przez Państwo,
- 2) dokumentów emitowanych za granicą,
- 3) kuponów,
- 4) banknotów i innych dokumentów płatnych za okazaniem,
- 5) książeczek wkładowych na okaziciela Pocztovej Kasy Oszczędności,
- 6) dokumentów z zastrzeżeniem nieumarzalności.

2. Jednakże kupony utracone łącznie z dokumentem płatne po dniu złożenia wniosku o umorzenie dokumentu podlegają umorzeniu, jeżeli umorzenie ich było dopuszczalne według dotychczasowych dzielnicowych przepisów.

Art. 19. 1. Kto nie może podać istotnych znamion utraconego dokumentu, a w szczególności jego numeru, może w terminie przewidzianym dla rejestracji zgłosić wystawcy utratę dokumentu.

2. Zgłoszenie winno zawierać uprawdopodobnienie okoliczności co do posiadania i utraty dokumentu oraz powołanie dowodów na stwierdzenie tych okoliczności.

3. Uprawnienia osób, które zgłosiły utratę dokumentów, określą osobne przepisy.

Art. 20. 1. Sprawy z wniosków o umorzenie dokumentów na okaziciela, podlegających przepisom niniejszego dekretu, wszczęte przed dniem jego wejścia w życie, rozpoznaje się według dotychczasowych przepisów aż do ich prawomocnego zakończenia.

2. Jeżeli jednak w sprawach tych nie zostały przed dniem wejścia w życie niniejszego

dekretu dokonane ogłoszenia, do dalszego postępowania stosuje się przepisy tego dekretu.

Art. 21. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrom: Sprawiedliwości, Skarbu i Spraw Zagranicznych.

Art. 22. Dekret niniejszy wchodzi w życie w trzy miesiące po ogłoszeniu.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Sprawiedliwości:
Henryk Świątkowski

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

w/z Minister Spraw Zagranicznych:
Zygmunt Modzelewski